

nega zbora poslanci ogerskih volitev ustrašili in v dogovorjeno nagodbo z Tiszajem privolili!

Vnanje države. Bismark je namislil nemške socijaliste zaradi napada na cesarja Viljelma z postavami in policaji preganjati, tako kakor preganja celo nedolžne nemške katoličane, in je v ta namen ostro postavno nasvetoval; državni zbor je pa navsvet z 251 proti 57 glasom zavrgel; celó beseda slavnega generala Moltkeja bila je zastoj. Cesarja in Bismarka je to močno osupnilo in sta državni zbor hipoma odposlala domov. — V Milanu je zborovalo 2000 republikancev in z živio-klici odobravalo govor južno-tirolskega begunca Pedergotija, ko je povdarjal, da se mora Italija polastiti Tirola do Brennerja, Gorice, Trsta in Istrije. — Svetovna razstava v Parizu dela Francozem res vso čast; razstava je velikanska. Zavolj nameravane stoletnice na spomin bogakletniku Voltairju je vsled razglasa pariškega nadškofa 30. maj den občne pokore; po vseh cerkvah bodo Boga javno za odpuščanje prosili za vsa razžaljenja po ostudnih in bogatajnih Voltairijancih; odločno postopanje nadškofovo je storilo velik utis in celó republikansko ministerstvo je očitno proslavljanje Voltairja prepovedalo. — Angleških delavcev upor zoper fabrikante še ni pomirjen. — Na Španjskem v Kataloniji je 60 mladih ljudi hotlo kralja prognati in republiko proglasiti; drzno podvzetje bilo je pa takoj zadržano in pantarji pobiti ali izgnani. — Perzijski šah se je od ruskega carja poslovil in je sedaj na poti v Berlin k nemškemu cesarju. — Panamansko zemeljsko ožino v Ameriki bodo kmalu začeli prekapati, da po velikanskem kanalu ladijam odprejo naravnostno pot iz Atlantiškega morja v Veliki ocean. — V Kantonu na Kitajskem je vihar vrtimec tako razsajal, da je skoro vse mesto razdril in 10.000 ljudi usmrtil.

Turške homatije. Preteča vojska med Rusi in Angleži zaradi Turka se ni pričela, kakor se je obče bilo bati; ruski poslanik Šuvalov je Angleže toliko pomiril, da so privolili v shod evropskih ministrov ali že meseca marca napovedani: kongres. Bismark bo 11. junija t. l. zbral ministre vseh evropskih velevlad v Berlinu, kder se bodo torej turške zadeve konečno reševale. Če se bodo pri kongresu vsi ministri z bogali, tedaj je mir gotov, če ne pa je vojska neizogibna. Priprave za njo se vršijo nepretrgano na Ruskem, Angleškem, Turškem itd. V Carigradu je bil velik požar; pogorela je stara in velika palača turških ministrov, nekdanj stanovanje velikega vezirja. Rodopske vstaše so Rusi z pomočjo Bolgarov potlačili in večidel posekali. Bosenski Osmanli, t. j. pravi Turki, so se začeli seliti v Azijo; prav imajo; z Bogom! Turški sultan se je močno ustrašil, ko je slišal, da se bodeta Rus in Anglež porazumila bržčas na turški račun. Zato neki zopet premišluje, ali bi ne kazalo Carigrad zapustiti in v Brusu v Aziji oditi; tudi mu se je bati v Carigradu turških zarotnikov, ki mu po življenju strežejo.

Za poduk in kratek čas.

Celje in njegova okolica.

(Zgodovinsko - krajepisna črtica.)

IX. Savinjske kopele v Celju. Nekdanje slave mogočnosti in bleska, o katerih nam zgodovina pripoveduje, zdaj pač zastoj v Celju iščeš. Kdor ne pozna zgodovine celjskega mesta in ne ve, na kaj da spominjajo podrtije Gornjega Celja in semtertje po mestu vzdano starinsko kamenje, temu je Celje navadno mestece, kakoršnih se nahaja mnogo, samo da ima mimo drugih lepšo in prijaznišo okolico. Nekdanje slave in mogočnosti gotovo nikoli ne bo doseglo ali na višjo stopnjo imenitnosti in blagostanja se lahko povzdigne, ako le njegovi prebivalci porabijo priložnosti in sredstva, ktera jim narava sama ponuja. Jaz med ta sredstva štejem v prvi vrsti Savinjske kopele.

Tik mesta tekoča Savinja izvira v Solčavskih planinah. Njeni vir pri slapu pod nepristopno Rinko se kmalu zgubi pod zemljo in še le v Logarjevi dolini zopet na den pride. Od tod teče do Celja vedno proti vzhodnem jugovzhodu, pri Celju pa se naglo zasukne proti južnemu jugozahodu zlivajoč se pri Zidanem mostu v Savo. Njeni tek meri z oviuki vred 87.17 kilometrov (11 $\frac{1}{2}$ milj); srednja širokost med Mozirjem in Zidanim mostom je 56.88 metrov in srednja globočina 0.948 metrov ali 3 šolnje. Meseca sušca in malega travna, pa tudi vinotoka in listopada veudar večasih naglo tako naraste, da vse bližnje travnike in njiva poplavi. Voda v Savinji je vedno čista in prozorna, kakor studenčnica, torej že zavolj tega jako pripravna za kopanje. K temu pa še pridejo druge dobre lastnosti, namreč, da struga ni pregloboka, da je navadno topla in da ima zdravilno moč, kakor vode po bližnjih toplicah. Zadnji dve lastnosti pa ima Savinja od tod, ker v njeni strugi na mnogih krajih izvirajo topli vreli in tudi nekteri pritoki tej pripeljujejo ali slano ali toplo vodo. V dokaz tej trditvi samo opomnim, da voda Laških toplic izvira sredi Savinjske struge, od koder je po umetnih cevih napeljana v kopališče; da Savinja po zimi tudi na takih krajih, kder po času teče, poznej zmrzne, kakor večje reke z naglim tokom in da ima njena voda pri viru komaj 3—4°, v Celju pa že 24°; od solca pa se med pečinami in v globokih jarugah tekoča ne more za 20° segreti. Po spričevanju skušenih zdravnikov imajo Savinjske kopele enak upliv na človeško zdravje, kakor kopele v bližnjih Dobrnskih, Rimskih in Laških toplicah. Navadno se tedaj z uspehom rabijo proti protinu, občnim slabočam in posebno dobro uplivajo na kožo in živce ter splošno okrepčanje pospešujejo. Savinjske kopele so sicer že dolgo znane, vendar splošno so se začele še le zadnja leta rabiti, ko so se napravila javna kopališča. Do zdaj obstoji dvoje takih kopališč; ono na desnem bregu dohaja g. Hansbauma, na levem bregu g. Kranjcu.

Hausbaumovo kopališče ima dve utici; prva kmalu za mestnim parkom je odločena za gospe z 29. oddelki, ki so tudi v vodi predelani. Kakih 250 korakov više je utica za gospe s 30. oddelki, ki pa v vodi niso predelani, tako da se gospodje omejeni v reki kopljejo. Na levem bregu je Kranjčeve kopališče s 13 oddelki, podobno Hausbaumovemu, samo da v prostem ni predelano za razne spole. Kopališča so sicer priprosta, pa pratično in snažno urejena. Kdor se hoče pred kopelo ohladiti ali po kopeli si odpočiti, najde klopi pred kopališči in v parku. Sicer pa je dovoljeno tudi drugod v Savinji se skopati, samo pod starim gradom ne zavolj velike globočine in preblizu hramov ne zavolj ljudi, da se nebi pohujšanje dajalo. Tople kopele se dobijo v mestu pri stavbarskem mojstru g. Schmidtu. Do zdaj se počez porabi na leto po 12 000 kopol; koliko pa na leto ptujcev pride v te kopele, še ni znano, ker se še to ni natanjko zapisovalo. Če bodo Celjani storili, kar je potrebno za dostojno stanovanje in postrežbo, za primerno razvedrevanje in razveseljevanje, upati je, da bo v Savinjske kopele pribajalo vedno več ptujcev; kajti od vsakdanjega dela utrujeni, slabotni in počitka potrebni pač težko kde najdejo za svoje okrepčanje ugodnejših razmer, kakor v Savinjskem kopališču v Celju. To bo pa pospeševalo ne le koristi celjskih prebivalcev, ampak tudi imenitnost in blagostanje Celja in cele njegove okolice.

J. S. Gombarov.

Smešničar 22. Mlad grof je moral na cesarskem dvoru visokej dvorskej gospej streči. Ta je pa bila močno sitna in je z večnim godrnjanjem mladega grofa dražila. Nekokrat je kihnila in ker mladeneč ni hitro rekel: Bog pomaj, ga je jezna vprašala: ali niste slišali, da sem kihnila. „Nisem mogel slišati, milostna gospa nosijo svoj nos previsoko“.

Razne stvari.

(Shod volilcev v Žavcu) je bil od 200 mož obiskovan, govori poslancev dr. Vošnjaka, dr. Domiukuša, dr. Srnceca so napravili velik utis, očitna vprašanja g. Širca in več kmetov pa veliko pozornost vzbudila. Poslancem se je izreklo priznanje in zahvala. G. Ivan Žuža je bil predsednik, g. Haas zastopnik vlade, katerej je g. dr. Vošnjak v 2urnem govoru marsikaj britkega pa resničnega povedal.

(Strupna sapa) je 27. maja v Breznem poleg Rimskih toplic 2 uboga knapa zadušila.

(Savinjsko dolino poplavlila) je Savinja in veliko škodo učinila na ujevah in sadežih; mnogo proda je navalilo.

(Grozna toča) je 4 ure daleč od Gorice do italijanske meje vse v zemljo vbila; revščina prebivalcev je velika. Bog nas varuj take nesreče!

(Gospodarska prodružnica ljutomerska) bo imela 2. junija zbor pri sv. Križu ob 3. popoldne. Razlagalo se bo o gozdarstvu in vinoreji. Gospodarji so uljudno povabljeni. Kryl.

(Zadnji vojak zoper Napoleona I) v Brašlovskem okraju, 88letni Blaž Natek je umrl. Rajni je bil 17 let kanonir, enkrat v bitki raz konja vstreljen; videl je Italijo, Francosko in Nemško, Rim, Florencijo, Turin in Pariz.

(G. Breznik) učitelj v Ljubnem se pritožuje zoper dopis iz Ljubna v „Slov. Gosp.“ češ da Ljubčanom mir kali, in zavrača dozdevnega dopisnika na šolsko postavo od 4. febr. 1870, in na odlok okraj. šolsk. sveta 19. nov. 1877. Neresničen torej dopis ni bil!

(Učitelstvu odpovedal) se je g. Maks Robič pri sv. Miklaužu pri Ormužu.

(Za dijaško semenišče v Mariboru) so darovali č. g. Franc Juvančič dekan 50 fl. Martin Brezovšek župnik 25 fl. Janez Prešern kaplan 10 fl. Anton Šibal župnik 10 fl. Andrej Urek župnik 10 fl. G. Ignacij Katschthaler 38 knjig. (Dalje prih.)

(Spremembe v Lavantinski škofiji.) Č. g. Mih. Lendovšek je postal I. kaplan in č. g. Franc Jug II. kaplan mestne fare v Ptuj; č. g. Anton Borsečnik pride za II. kaplana k sv. Magdalenii v Mariboru.

Dražbe III. 21. maja Jožef Robič v Langegg 4945 fl. 1. juni Roza Ferk pri št. Ilju 8558 fl. 3. jun. Janez Plavčak v Stojnemseiu 1975 fl.

Listič uredništva. G. A. v V. sami priznate, da se je o znani zadevi dovolj govorilo v Slov. Gosp. torej ne zamerite! G. P. v Podsređi: dosti, reč je vsem jasna.

Loterijne številke:

V Gradcu 25. maja 1878: 18, 56, 51, 90, 20
Na Dunaju „ „ 4, 20, 86, 56, 47

Prihodnje sređkanje: 8. junija 1878.

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrih.

1 Hl. = 1⁰⁰/₁₀₀ vag. — 100 kilo = 1 cent in 78 1/2 funta.

Mesta	Pšenica		Rž		Jčmen		Oves		Turšica		Proso		Ajda	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Maribor . . .	9	30	6	20	5	80	3	40	6	10	6	40	7	50
Ptuj	8	60	6	20	5	40	3	40	6	20	7	—	6	40
Ormuž	8	90	6	50	5	40	3	25	6	60	7	80	4	17
Gradec	9	34	6	20	6	34	3	50	6	10	6	30	5	58
Celovec	8	80	5	92	6	22	2	88	6	8	4	46	5	98
Ljubljana	9	74	6	50	5	73	3	51	6	56	7	—	6	06
Varaždin	8	—	6	30	5	—	3	20	6	40	7	—	6	60
Zagreb	8	90	7	—	5	20	4	—	6	40	7	60	7	20
Dunaj } 100 Klg.	12	10	8	73	9	94	7	11	7	65	—	—	—	—
Pešt } 100 Klg.	10	35	7	62	8	—	6	35	7	5	—	—	—	—